

**НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ БІОРЕСУРСІВ
І ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ УКРАЇНИ**

**НАЦІОНАЛЬНИЙ
УНІВЕРСИТЕТ БІОРЕСУРСІВ І
ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ
УКРАЇНИ**

**V МІЖНАРОДНА НАУКОВО-
ПРАКТИЧНА
ОНЛАЙН КОНФЕРЕНЦІЯ
«ІННОВАЦІЇ В ОСВІТІ,
НАУЦІ ТА ВИРОБНИЦТВІ»
ПРИСВЯЧЕНУ 100-РІЧЧЮ
ВІД ДНЯ ЗАСНУВАННЯ ВСП
«МУКАЧІВСЬКИЙ ФАХОВИЙ
КОЛЕДЖ НУБІП УКРАЇНИ**

**ВСП «МУКАЧІВСЬКИЙ
ФАХОВИЙ КОЛЕДЖ НУБІП
УКРАЇНИ»**

**V INTERNATIONAL SCIENTIFIC
AND PRACTICAL
ONLINE CONFERENCE
"INNOVATION IN EDUCATION,
SCIENCE AND PRODUCTION".
DEDICATED TO THE 100th
ANNIVERSARY OF THE
ESTABLISHMENT VSP OF
«MUKACHIV PROFESSIONAL
COLLEGE» NUBIP OF UKRAINE**

**САСКАЧЕВАНСЬКОГО
УНІВЕРСИТЕТУ, САСКАТУН,
КАНАДА**

24-26 листопада 2021 року

м. Київ

Секція 7

Державна інноваційна політика: правові проблеми формування та реалізації

УДК 349.42

ІННОВАЦІЙНИЙ РОЗВИТОК СІЛЬСЬКОГО ГОСПОДАРСТВА ЯК ЕЛЕМЕНТ АГРАРНОГО ПРАВА

Апшай М.М. *викладач юридичних дисциплін, спеціаліст I категорії
ВСП «Мукачівський фаховий коледж НУБіП України»*

Інноваційна діяльність у ринкових умовах є вирішальним чинником ефективного розвитку й нарощування обсягів аграрного виробництва. Вона зумовлює якісні зміни технологій виробництва, суттєві зрушення в його структурі, переоцінку системи мотивації. Найбільшим попитом на ринку інноваційної продукції користуються нові високопродуктивні сорти й гібриди сільськогосподарських культур, породи племінних тварин і птиці, машини та механізми, знаряддя й устаткування, сучасні засоби організації виробництва та ін. У забезпеченні цього попиту важливе місце відводиться аграрній науці як найпотужнішому джерелу створення та впровадження інновацій.

Повністю аргументованою є думка, що на сучасному етапі розвитку аграрних відносин актуальним серед інших є принцип забезпечення інноваційного розвитку сільського господарства. Виходячи з того, що на сільське господарство покладена надважлива місія – забезпечення зростаючого населення світу продуктами харчування, а галузі виробництва – сировиною, забезпечення продовольчої та екологічної безпеки й продовольчої незалежності країни, а також беручи до уваги актуальні правові проблеми інноваційного розвитку агросфери такі виклики, як залежність від природно-кліматичних факторів, підвищена ризикованість, сезонність сільськогосподарського виробництва тощо, використання інноваційних підходів у аграрному виробництві набуває важливого стратегічного значення.

Саме інноваційна модель розвитку, зокрема – широке впровадження в аграрне виробництво вітчизняних і світових досягнень науково-технічного прогресу, є одним із найважливіших інструментів підвищення конкурентоспроможності аграрного сектору економіки України та підвищення його ефективності. Інноваційний потенціал забезпечує можливість аграрним підприємствам конкурувати на внутрішньому та зовнішньому ринках і допомагає уникнути економічної кризи. Вчені обґрунтували, що всеохоплююче впровадження інновацій сприяє підвищенню продуктивності праці, економії різних видів ресурсів, скороченню витрат та зниженню собівартості аграрно-продовольчої продукції, нарощуванню обсягів і підвищенню ефективності сільськогосподарського виробництва, що впливає на залучення інвестицій.

Постійне і системне впровадження новітніх технологій в аграрне виробництво є запорукою сталого розвитку сільського господарства.

Відповідно до Закону України «Про інноваційну діяльність» головною метою державної інноваційної політики є створення соціально-економічних, організаційних і правових умов для ефективного відтворення, розвитку й використання науково-технічного потенціалу країни, забезпечення впровадження сучасних екологічно чистих, безпечних, енерго та ресурсозберігаючих технологій, виробництва та реалізації нових видів конкурентоздатної продукції. Відносини, які виникають в процесі інноваційної діяльності утворюють складну систему, яка не може безпечно існувати без належного правового регулювання. І хоча сутність інноваційного розвитку різних галузей національного господарства не містить принципових розбіжностей, однак в аграрній сфері характер і основні напрями цього процесу істотно відрізняються. Тому обґрунтованою є думка науковців, що норми щодо інноваційного розвитку в сільському господарстві України слід віднести до підгалузі агроінноваційного права в системі комплексної галузі аграрного права.

Впровадження інноваційної моделі розвитку сільського господарства обумовили необхідність розширення понятійного апарату аграрного права. Відповідно до Закону України «Про інноваційну діяльність» інновації – це новостворені і вдосконалені конкурентоздатні технології, продукція або послуги, а також організаційно-технічні рішення виробничого, адміністративного, комерційного або іншого характеру, що істотно поліпшують структуру та якість виробництва і соціальної сфери.

Важливим елементом для формування понятійного апарату, звичайно, є формування нормативно-правової бази у сфері агроінноваційного права шляхом ефективної взаємодії науки та практичної реалізації інноваційної діяльності. Відповідно до Закону України «Про інноваційну діяльність», така діяльність визначається як діяльність, що спрямована на використання і комерціалізацію результатів наукових досліджень та розробок і зумовлює випуск на ринок нових конкурентоздатних товарів і послуг.

Інноваційна діяльність, як елемент підгалузі аграрного права - це процес активної взаємодії суб'єктів аграрного права з використання новітніх наукових технологій і досягнень, метою якого є виробництво та реалізація конкурентоздатних сільськогосподарських товарів. Отже, аграрне право, як галузь права, регулює аграрні відносини у всій їх сукупності і багатоманітності, тому правильне формування його понятійного апарату дасть можливість для подальшого розвитку науки аграрного права та сприятиме покращенню правозастосовчої практики.

Таким чином, з проведеного дослідження випливає, що інноваційна діяльність в аграрному секторі є різновидом підприємницької діяльності, тому в інноваціях мають бути зацікавлені насамперед сільськогосподарські товаровиробники. Інноваційна пасивність керівників і спеціалістів агропідприємств пов'язана значною мірою з вкрай незадовільними

фінансовими можливостями, а також нездатністю значної частини управлінських кадрів адаптуватися до ринкових умов господарювання.